

«ՍԵՎԱՆԻ Խ.ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝

**Համագործակցային մեթոդների
կիրառումը կրտսեր դպրոցում
որպես ընթերցանության խթանող միջոց**

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

Հերմիտ Ապրեսյան

ԽՈՒՄԲ/ԱՌԱՐԿԱ՝

Դասվար

ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Արմենուհի Մելքոնյան

ԴՊՐՈՑԸ՝

Ճամբարակի N1 հիմնական

ՍԵՎԱՆ 2023

Բաժանդակություն

1. Ներածություն.....	3
2. Գրական ակնարկ.....	4
3 Գործնական Համատեքստ.....	9
4. Փորձարարական դաս 1.....	9
5. Փորձարարական դաս 2.....	13
6. Վերլուծություն 1.....	18
7. Վերլուծություն 2.....	18
8. Եզրակացություն.....	19
9. Գրականություն.....	20
10 Դասապլան 1.....	21
11 Դասապլան 2.....	22

Ներածություն

<<Ընթերցանությունը գիտելիքների դռները բացող կախարդական բանալի է>>:

Հետազոտական աշխատանքներիս գլխավոր **նպատակն է՝**

1. Խթանել սովորողների հետաքրքրությունը ընթերցանության նկատմամբ:
2. Չարգացնել համագործակցային հմտությունները:
3. Ձևավորել համեմատելու, իմաստավորելու կարողություն:
4. Ձևավորել ստեղծագործելու և անավարտ հոդվածը ինքնուրույն ավարտին հասցնելու հմտություն :
5. Իր ստեղծած ավարտը համեմատել ընկերների, ապա բնագրի ավարտի հետ:
6. Նպաստել, որ ընթերցանությունը հետագայում դառնա գիտելիքների ձեռքբերման կարևորագույն և անփոխարինելի միջոց:

Խնդիրները՝

Վերջերս կրտսեր դպրոցականների շրջանում կարծես ընթերցանության նկատմամբ հետաքրքրությունը նվազել է: Կրտսեր դպրոցականները կամ շատ չեն սիրում , կամ սիրում են կարճ տեքստեր կարդալ: Այս պատճառով հետազոտական աշխատանքը ցանկացա իրականացանել <<Համագործակցային մեթոդների կիրառումը կրտսեր դպրոցում, որպես ընթերցանությանը խթանող միջոց>> թեմայով:

Գրական -ակնարկ

Կրտսեր դպրոցում ընթերցանությունը մայրենիի հիմնական բաժիններից մեկն է: Ընթերցանությունը միտված է՝

1. Աշակերտների մեջ ձևավորել և զարգացնել կարդալու տեխնիկան՝ իր որակական բոլոր հատկանիշներով:
2. Գործնականորեն սովորեցնել մայրենի լեզուն՝ հարստացնելով աշակերտների բառապաշարը, մշակել և զարգացնել երեխաների պատմելու կարողությունները:
3. Աշխարհաճանաչողական տարրական տեղեկություններ տալ շրջապատի, բնական և հասարակական երևույթների, մարդկանց և նրանց աշխատանքային գործունեության մասին:
4. Իրականացնել երեխաների բարոյական, գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները:
5. Տարրական դասարաններում անհրաժեշտ է ընթերցանության հիմքը ամուր, հիմնավոր դնել, որը հետագայում կդառնա գիտելիքների ձեռքբերման կարևորագույն և անփոխարինելի միջոց:
6. Ընթերցանության հիմնական խնդիրը երեխաների մտավոր զարգացումն է, նրանց նոր գիտելիքներ, տեղեկություններ հաղորդելը, որոնք ուղղված են բարձրացնելու երեխայի կրթական մակարդակը, ինչպես նաև աշակերտներին նախապատրաստել հետագայում ուսումնական տարբեր առարկաներից համակարգված դասընթացների ուսումնասիրմանն անցնելուն:
7. Մայրենի լեզվի դասընթացում բնագրի շուրջ կատարվող աշխատանքները ընթերցողական կարողությունների ձևավորման միջոց են: Ուսուցիչը պետք է հասնի նրան, որ
8. յուրաքանչյուր աշակերտ կարդացած ստեղծագործության շուրջ մտորի, վերլուծի գործող անձանց արարքները, մենախոսությունները և երկխոսությունները. դաստողություններ անի, եզրահանգումների գա, դասեր քաղի ստեղծագործությունից:
9. Անհրաժեշտ է ուսուցիչը բազմաթիվ հարցեր առաջադրի, օրինակ՝ վերնագիրը ընթերցելուց հետո հարցնի, թե ինչի մասին կարող է լինել տվյալ նյութը, ինչ են հասկանում վերնագրից և այլն:

10. Նման հարցերի միջոցով հնարավոր է ստեղծել ակտիվ մտածողություն ապահովող միջավայր, որի շնորհիվ սովորողները կփորձեն հասկանալ կարդացածը, մտածել կարդացածի շուրջ:
11. Պատմելու կարողության ձևավորումը մայրենի լեզվի կարևորագույն փուլերից է: Ընթերցած նյութի բովանդակությունը աշակերտը կարող է ինքնուրույն պատմել միայն այն ժամանակ, երբ հասկացել է կարդացածը:
12. Ուսուցանվող յուրաքանչյուր ստեղծագործություն պետք է ամփոփվի: Սովորաբար ամփոփումը իրականացվում է հարցերի միջոցով, որոնք պետք է ընդհանրացնող, համակարգող լինեն, որպեսզի երեխաներին մղեն պատասխանելիս որոշակի
13. Հմտություններ, մտահանգումներ կատարելու:

Համագործակցային ուսուցման տարրերը

Համագործակցային ուսուցման տարրերը ըստ Ջոնսոնների հինգն են՝

1. Դրական փոխկախվածություն. Խմբում ձևավորվում է միմյանց օգնելու, խրախուսելու, աջակցելու մթնոլորտ: Սովորողի ջանքերն ուղղվում են ընդհանուր նպատակին համատեղ հասնելուն: Այն նպաստում է **հանդերձողականություն** և վստահության ձևավորմանը: Քննարկումներն ու ձգտումներն օգնում են խմբի անդամների փոխհարաբերություններին:
2. Դեմ առ դեմ, խթանող փոխազդեցություն. Խմբի անդամները համագործակցում են, փոխանակում են տեղեկություններ, կարծիքներ և **քննարկում**, մշակում և վերլուծում են տեղեկությունը, ապահովում են **հետադարձ կապ**, քաջալերում և աջակցում են միմյանց՝ ընդհանուր նպատակին հասնելու համար:
3. Անհատական հաշվետվություն և պատասխանատվություն. Խմբի յուրաքանչյուր անդամ պատրաստ է պատասխանելու և մտքեր փոխանակելու, կրում է պատասխանատվություն ուսուցման արդյունքների համար, խմբի մաս է, գաղափարներով և մտքերով կիսվում է մյուս անդամների հետ, պատրաստ է ներկայացնելու խմբի աշխատանքի արդյունքը:
4. Սոցիալական հմտություններ. Խմբի անդամների միջև ձևավորվում են վարքագծային

նորմեր՝ անադնուկ աշխատանք, ներկայություն մինչև աշխատանքի ավարտը, խոսողին հետևելը, առաջադրանքը կատարելիս ներդրում ունենալը:

5.Խմբային գործընթաց. Խմբի անդամների հաջողությունների, փոխհարաբերությունների, համագործակցության բարելավման հետ կապված խնդիրների քննարկման փուլ է: Դրանք զարգացնում են սոցիալական հմտությունները, ապահովում են խմբի անդամների գործողությունների և մասնակցության հետադարձ կապը:

Հետագայում այդ տարրերին Պասի Սալբերգի կողմից ավելացվեց փոխներգործուն/ինտերակտիվ առաջադրանքը որպես համագործակցային ուսուցման 6-րդ տարր: Նրա կարևոր չափանիշը այն է, որ խմբի անդամները հեշտությամբ մասնակցեն առաջադրանքի կատարմանը

Համագործակցային ուսուցման խմբերի տեսակները

Համագործակցային ուսուցման ֆորմալ խմբեր

Համագործակցային ուսուցման ֆորմալ խմբերը փոքր են՝ 2-4 անդամ: Հանձնարարականների ռազմավարությունը հետևյալն է՝

1. խմբերը ձևակերպում են առաջադրանքը, լուծում այն և պատրաստվում ներկայացնել,
2. պատահականորեն ընտրված խմբի անդամը ներկայացնում է խմբի աշխատանքի արդյունքը,
3. բոլոր անդամները քննարկում են բոլոր լուծումները, տալիս հարցեր,
4. յուրաքանչյուր խումբ պատրաստում և ներկայացնում է աշխատանքի հաշվետվություն:

Համագործակցային ուսուցման ոչ ֆորմալ խմբեր

Համագործակցային ուսուցման ոչ ֆորմալ խմբերը ժամանակավոր գործող խմբեր են, որոնք օգտագործվում են դասախոսության, դիդակտիկ նյութերի ցուցադրման, ֆիլմ դիտելու ժամանակ սովորողների ուշադրությունը ուսուցանվող նյութի վրա կենտրոնացնելու, ուսուցման ընթացքում օգտագործվող նյութերը նախապատրաստելու համար:

Համագործակցային ուսուցման հենակետային խմբեր

Համագործակցային հենակետային խմբերը կայուն անդամներով երկարաժամկետ խմբեր են, որոնց աշխատանքը տևում է ողջ դասընթացի, ծրագրի շրջանակներում: Խմբի անդամները միմյանց գործընկերային փոխհարաբերություններ:

Համագործակցային ուսուցման մեթոդներ

1. Աշակերտների թիմային առաջադիմություն
2. Իճ ան կ ար
3. Ծրագրայություն պատկերասրահում
4. Երեք բանալի և մեկ կողպեք
5. Հինգրոպեանոց ազատ շարադրանք:

Աշակերտների թիմային առաջադիմության մեթոդ: Համագործակցային ուսուցման այս մեթոդը մշակվել է Ջոն Հոփկինսի համալսարանի պրոֆեսոր Ռոբերտ Սլավինի կողմից: Այս մեթոդը խթանում է աշակերտների ուսումնառությունը: Այստեղ էական է այն հանգամանքը, որ գնահատվում է աշակերտների առաջընթացը: Այս մեթոդը լուրջ խթան է ցածր առաջադիմությամբ աշակերտների համար, քանի որ նույնիսկ չնչին առաջընթացի պարագայում նրանք կարող են ներդրում ունենալ թիմի արդյունքում: Իսկ միջին ու բարձր առաջադիմությամբ աշակերտները պետք է մի կողմից՝ օգնեն իրենց դասընկերներին, մյուս կողմից՝ կարողանան պահպանել ու բարելավել իրենց նախորդ ցուցանիշները: Այս մեթոդի առավելություններից մեկն էլ այն է, որ հնարավորություն է տրվում գնահատելու և՛ առանձին աշակերտների, և՛ խմբերին:

Իճանկար (Չիզոս, Jigsaw): Իճանկարը համագործակցային ուսուցման մեթոդ է: Այն մշակվել և փորձարկվել է Տեխասի A&M համալսարանում՝ Էլիոթ

Արոնսոնի և նրա գործընկերների կողմից, այնուհետև լրամշակվել է Սլավինի և վերջինիս գործընկերների կողմից: Իճանկարի փուլերն են.

- նյութի ուսումնասիրություն և տեղեկատվության հավաքում,
- աշխատանք փորձագիտական խմբում,
- աշխատանք ուսումնական խմբում,
- ավարտական աշխատանք,

- **ամփոփում:**

Ճրջագայություն պատկերասրահում: Սա «ԽՆճանկար» մեթոդի տարատեսակ է, որի նպատակն է փոխանակել տեղեկություններ, մշակել գաղափարներ և կատարել անդրադարձ, ինչպես նաև զարգացնել լսելու, ինքնուրույն աշխատելու, քննադատաբար և ստեղծագործաբար մտածելու, ցածրաձայն խոսելու, աշխատանքի արդյունքը ներկայացնելու հմտություններ:

Երեք բանալի և մեկ կողպեք: Աշխատանքը կարելի է կատարել զույգերով կամ խմբով: Այս մեթոդը կարելի է կիրառել այնպիսի դասերի իմաստի ընկալման փուլում, որոնք բավականին ծավալուն են, նույն նյութին կամ երևույթին վերաբերող մի շարք բնորոշ հատկանիշներ կան: Այս մեթոդով աշխատելիս աշակերտների մեջ ձևավորվում է

ընտրություն կատարելու, գլխավորը երկրորդականից տարբերելու հմտություն, ինչպես նաև օգնում են, աջակցում, խրախուսում՝ նպաստելով առաջադրանքի կատարմանն ու գիտելիքների ձեռքբերմանը: Դրանք մշտական են և ապահովում են երկարաժամկետ, համագործակցելու, իր ընտրությունը հիմնավորելու կարողություն:

Հինգրոպեանոց ազատ շարադրանք: Հինգրոպեանոց ազատ շարադրանքի մեթոդը կարող է կիրառվել ինչպես դասի խթանման փուլում, այնպես էլ կշռադատման՝ ելնելով դասի նպատակից և թեմայից: Ընտրում ենք թեման և առաջարկում հինգ թույլի ընթացքում ազատորեն շարադրել իրենց մտքերը, որից հետո դադարեցնում են աշխատանքը և ունկնդրում մի քանիսի գրած շարադրանք:

Գործնական համատեքստ

Հետազոտությունս անցկացրել եմ մՃամբարակի N 1 հ/դ 2-րդ դասարանում:

Դասավանդման ընթացքում զգացել եմ աշակերտների հետաքրքրության պակաս ընթերցանության նկատմամբ: Այս խնդրի լուծման համար ես հասկացա, որ աշակերտներին պետք է մոտիվացնել ընթերցանության դասապրոցեսին, այն վարել տարբեր համագործակցային մեթոդներով և ՏՀՏ գործիքներով: Այսպիսով աշակերտների հետաքրքրությունն ընթերցանության նկատմամբ:

Փորձարարական դաս 1

Թեմա՝ <<Երկնքից 3 խնձոր ընկավ>> թեմայի ամփոփում

Դասի նպատակները՝

Աշակերտները՝

- . կվերհիշեն ժողովրդական բանահյուսության տարրերը,
- . կհարստացնեն մտահորիզոնը հեքիաթի մասին գիտելիքներով,
- . ձեռք կբերեն տեղեկություններ հեքիաթագիրների կյանքի վերաբերյալ,
- կկարողանան գործնականում տարբերակել իրապատում, հրաշապատում և կենդանական
- հեքիաթները,
- . կկառուցեն նկարագրական գեղեցիկ խոսք,
- . կսովորեն գնահատել սեփական և ուրիշների արարքները,

- . բացահայտել հերոսների բնավորությունների բնորոշ գծերը:

Մեթոդները` մտազրոհ, խմբավորում, համագործակցում, ԽԻԿ

Դասաժամին անհրաժեշտ դիդակտիկ նյութեր`

. գրողներ, հեքիաթագիրներ, մեծադիր նկար

. հեքիաթներից դրվագներ:

Դասի ընթացքը`

ԽԹՎՆՈՒՄ 10Բ

Հնչում է երաժշտություն, անտառային ձայներ:

. Այսօրվա մեր դասը կսկսենք <<<Րաշքների դաշտ>> խաղով: Ես ձեզ հարցեր կտամ և պատասխանների առաջին տառերի միջոցով կգտնենք թաքնված բառը:

. Հեքիաթի որ հերոսն է անբան, աշխատել չի սիրում և ամբողջ օրը նստած մաստակ է ծամում:

. Հուռին

. Այն ի՞նչն է, որ քնած ժամանակ ենք տեսնում:

. Երազ

. Անհաղթ հերոս, ո՞վ մին գարկում է, ջարդում է հազար:

. Քաջ Նազար:

. Վինի Թուխի ընկեր իշուկի անունը:

. Իս:

- . Անդերսենի հեքիաթի հերոսներից, որ մեծանում և դառնում է գեղեցիկ կարաս:
- . Անճոռնի ճուտիկը:
- . Սպիտակաձյունիկի յոթ ընկերները:
- . Թզուկները:

հ	ե	ք	ի	ա	թ
---	---	---	---	---	---

- . Հիշեք, թե ինչ բառերով են սկսվում հեքիաթները:
- . Լինում է չի լինում, ժուկով ժամանակով, կար, չկար....
- . Ինչ բառերով են ավարտվում:

ԻՄԱԿԱՍԻ ԸՆԿԱԼՈՒՄ 20Բ

. Այո երեխաներ հեքիաթների մեծ մասին բնորոշ է նույն սկիզբը: Հեքիաթը ժողովրդական բանահյուսության ստեղծագործություններից է: Այն եկել է դարերի խորքից:

Ժողովրդի ծոցից դուրս են եկել բազմաթիվ հեքիաթներ և փոխանցվել սերնդեսերունդ: Հեքիաթներն ամփոփում են ժողովրդի երազանքներն ու ցանկությունը: Այն, ինչ հնարավոր չէ իրական կյանքում, մարդիկ դրանք կատարում են հեքիաթներում: Հեքիաթները ծնվել են ժողովրդի ծոցից: Ավելի ուշ հեղինակները մշակել են այդ հեքիաթները, նաև գրել են ինքնուրույն հեքիաթներ: Եվ նրանց անվանել են հեքիաթագիրներ:

. Եվ հեքիաթներում միշտ ով է հաղթում:/բարին/:

<<Երկնքից ընկավ երեք խնձոր>> բաժնում մենք ծանոթացանք, կարդացինք հեքիաթներ և ձեզ դուր եկած հեքիաթներից եկեք լսենք <<Ոսկու Կարասը>> հեքիաթը: Ոսկու Կարասը հեքիաթը առաջին անգամ ամբողջությամբ կարդում են: Երկրորդ անգամ կարդում են հեքիաթը մինչև <<Ոսկով լի կարասի հողից դուրս գալը>>մասը: Ապա երեխաների խմբից/ երկու խմբի բաժանված պահանջում են հեքիաթը ավարտել, հասցնել իրենց տարբերակով: Ապա այդ տարբերակները համեմատում բնագրի ավարտի հետ Այսպիսով

աշակերտները համեմատում և գնահատում են իրենց ստեղծագործած աշխատանքը:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ-7ր

Կենսագրական բանաստեղծություն մեթոդը

Ազգականներս - առակ, առած, պատմվածք

սիրում եմ - ընթերցասեր երեխաների կարիք

ունեմ - ընթերցելու

Վախենում եմ - չարից, կախարդից

տալիս եմ - գիտելիք

ՏՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ   1 Հովհ. Թումանյանի մասին

2Գրել առաջադրանք 3

Փորձարարական դաս 2

Դասի պլան

ՏՀՏ կիրառմամբ

Առարկա   -   մաթեմատիկա

դասարան – 2-րդ

Դասվար –Հերմինե Ապրեսյան

Թեմա. Գիտելիքների ամրապնդում: Գործողությունների կատարմանկարգը

Նպատակը.

1. Ամրապնդել թվերի գումարման, հանման, բազմապատկման և բաժանման առկայությամբ արտահայտությունների արժեքները գտնելու հաշվեկանոնները, հերթականությունը գործողությունների կատարման կարգը, դրանց բաղադրիչների անվանումները, խոսք ներմուծված ՖԿ տերմինները

2. Ձևավորել հաշվողական հմտություններ և խնդիրներ լուծելու կարողություններ:

3. Չարգացնել աշակերտների տրամաբանական մտածողությունը և խմբում համագործակցելու կարողություն:

Ուսումնական ակնկալվող արդյունք

1. Գիտենալ գործողությունների կատարման հերթականությունը և հաշվեկանոններ:

2. Կարողանալ այն կիրառել վարժությունների և խնդիրների լուծման ժամանակ:

Կահավորումը.

Համակարգիչ, պրոյեկտոր, մեծ էկրան, քարտեր առաջադրանքների կատարման համար:

Ամփոփման դաս

Ընթացքը.

1. Բանավոր հաշիվ/**5ր**/

2. Խմբային աշխատանքներ/**20ր**/
ա. Վարժություններ
բ. Խնդիրների լուծում

3. Դասի ամփոփում և գնահատում/**10ր**/

4 Տնային աշխատանքի հանձնարարում /**5ր**/

1. Բանավոր հաշիվ.

Որ թվերն են կոչվում երկնիշ թվեր:

Ինչ կարգեր են պարունակում երկնիշ թվերը:

Ինչպես են կոչվում գումարման գործողության բաղադրիչները: Ինչպես են կոչվում հանման գործողության բաղադրիչները:

Ինչպես են կոչվում բազմապատկման գործողության բաղադրիչները:

Ինչպես են կոչվում բաժանման գործողության բաղադրիչները: Որոնք են ամենափոքր և

ամենամեծ երկնիչ թվերը:

Ինչ են հուշում <<կանխիկ>>, <<անկանխիկ>> բառերը:

Բացատրեք <<վճարում>>, <<բանկոմատ>>, <<գին>>, <<խնայողություն>> տերմինների իմաստը:

2 Խմբային աշխատանք.

ա. Վարժություններ

Նյութի ամրապնդումն ուղեկցվում է սլայդների ցուցադրմամբ: Տրված է արտահայտություն, պետք է նշել լուծման հերթականությունը, գտնել արժեքը և սահմանումը.

$$22+5 \times 2= \quad 20:2 \times 5= \quad 23-6:2=$$

Հաջորդ սլայդում ցույց է տրվում լուծման եղանակը ըստ հաշվեկանոնի: Այնուհետև խմբերին բաժանվում են քարտեր, որոնց վրա գրված են առաջադրանքներ:

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է աշխատանքը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանները:

$$40-15:3= \quad 24-6 \times 2= \quad 9 \times 2+50= \quad 30:3+67=$$

Բացվում է հաջորդ սլայդը և օրինակներ: Պետք է նշել լուծման հերթականությունը, գտնել արժեքը և սահմանումը.

$$16+4-7= \quad 6:2 \times 4=$$

Այնուհետև ցույց է տրվում լուծման եղանակը ըստ հաշվեկանոնի:

Խմբերին բաժանվում են քարտեր, որոնց վրա գրված են առաջադրանքներ:

$$36+10-6= \quad 70-40+20= \quad 20:2 \times 3= \quad 6 \times 2:4=$$

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է իր աշխատանքը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանները:

բ. Խնդիրների լուծում

Խնդիր 1.

Մայրիկը գնել է 3 տուփ ձու: Հաշվիր քանի ձու է նա գնել, եթեյուրաքանչյուր տուփում կա 12 ձու:

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է խնդրի լուծումն ու պատասխանը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին

ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանը: Խնդիր 2.

Հայկն ունի 60 դրամ, որը 2 անգամ շատ է Մարիի ունեցածդրամից, որքան դրամ ունեն Հայկն ու Մարին միասին:

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է աշխատանքը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանները:

$$40-15:3=$$

$$24-6 \times 2=$$

$$9 \times 2+50=$$

$$30:3+67=$$

Բացվում է հաջորդ սլայդը և օրինակներ: Պետք է նշել լուծման հերթականությունը, գտնել արժեքը և սահմանումը.

$$16+4-7=$$

$$6:2 \times 4=$$

Այնուհետև ցույց է տրվում լուծման եղանակը ըստ հաշվեկանոնի:

Խմբերին բաժանվում են քարտեր, որոնց վրա գրված են առաջադրանքներ:

$$36+10-6=$$

$$70-40+20=$$

$$20:2 \times 3=$$

$$6 \times 2:4=$$

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է իր աշխատանքը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանները:

բ. Խնդիրների լուծում

Խնդիր 1.

Մայրիկը գնել է 3 տուփ ձու: Հաշվիր քանի ձու է նա գնել, եթեյուրաքանչյուր տուփում կա 12 ձու:

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է խնդրի լուծումն ու պատասխանը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանը: Խնդիր 2.

Հայկն ունի 60 դրամ, որը 2 անգամ շատ է Մարիի ունեցածդրամից, որքան դրամ ունեն Հայկն ու Մարին միասին:

Առաջինն ավարտած խումբը ներկայացնում է խնդրի լուծումն ու պատասխանը և հաջորդաբար մյուս խմբերը: Էկրանին ցուցադրվում են ճիշտ պատասխանը:

2. Դասի ամփոփում և գնահատում

Ամփոփել դասը՝ գնահատել ակտիվ, առավել աչքի ընկնողաշակերտներին:

4. Տնային աշխատանքի հանձնարարում.

Վարժ 180ա, 191 ա, 192

2-ի և 3-ի բազմապատկման և բաժանման աղյուսակները:

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ 1

Դասի ուժեղ կողմերը

1. Հաջողվեց իմ առջև դրված գրեթե բոլոր նպատակները իրագործել: 2. Ապահովված էր բոլոր աշակերտների ներգրավվածությունը դասաապրոցեսին:

3. Բոլորը մասնակցեցին հեքիաթի վերլուծական մասին՝ ինքնավերլուծությանը:

4. ՏՀՏ գործիքի օգտագործմամբ ավելացավ ուսուցանվող նյութի հանդեպ աշակերտների հետաքրքրությունը և նեգրավվածությունը:

Թույլ կողմերը

1. Համագործակցային աշխատանքի ժամանակ փոքր ինչ աղմուկ էր:

2. Ժամանակը չբավարարեց

Վերլուծություն 2

Դասի ուժեղ կողմերը

1. Աշակերտները ծանոթացան գործողությունների կատարման կարգին:

2. Ծանոթացան արտահայտության արժեքի գտնելու հաշվեկանոնը:

3. Հիշեցին թվաբանական գործողությունների բաղադրիչները՝ գումարելի, հանելի, և այլն:

4. Ձևավորվեց հաշվողական հմտություններ խնդիրների իրականացմամբ:

5. Աշակերտների տրամաբանական մտածողությունը և խմբում համագործակցելու կարողության ձևավորումը

6. ՏՀՏ-ի օգտագործումը բարձրացրեց դասի արդյունավետությունը:

Թույլ կողմերը 1. Չհասցրեցի անդրադառնալ ՖԲ-ին: 2. Խնդիրներ լուծելիս որոշ

աշակերտներ դժվարացան լուծել:3 Ժամանակի մեջ չտեղավորվեցի:

Եզրակացություն

Մայրենի լեզվի դասի գլխավոր նպատակը երեխաներին կարդալու բոլոր որակական հատկանիշների պահպանմամբ կարդալ սովորեցնելն է, ընթերցանության հանդեպ սեր արթնացնելը և ընթերցողական կարողության ձևավորումը:

Այս ամենի դասավանդումը տարրական դպրոցում իրականացվում է բացատրական ընթերցանության միջոցով, որը բազմաթիվ մեթոդների համալիր է, որի բաղադրամասերի ճիշտ իրականացման դեպքում լուծվում են նաև կարդալու գործընթացի հետ կապված աշակերտների բազմաբնույթ նպատակները: Այդ բաղադրամասերն են՝ գրույցը, բնագրի ընթերցումը, բառային աշխատանքը, պատմելը և ամփոփումը: Անհրաժեշտ է այս բաղադրամասերի հաջորդականությունը պահպանել, քանի որ դրանցից յուրաքանչյուրը նախապատրաստում է հաջորդին: Տարրական դպրոցում մայրենիի դասի գլխավոր նպատակն է ձևավորել տեղեկատվությունը մշակող, իմաստավորող և օգտագործող անհատ: Նախատեսված արդյունքին հասնելու համար ուսուցիչը ըստ անհրաժեշտության դասընթացում պետք է ներառի բազմաբնույթ մեթոդական հնարներ, որոնք կտանեն երեխաների մեջ ընթերցանության հանդեպ հետաքրքրության առաջացմանն ու խթանմանը:

Ընթերցանությունը մարդու մտավոր զարգացման, առաջընթացի հիմնական նախապայմաններից մեկն է: Հետազոտության նպատակն է՝ պարզել, թե ինչ մեթոդների համադրությամբ կարելի է խթանել աշակերտների հետաքրքրությունը ընթերցանության նկատմամբ: Ներածության մեջ նշված խնդիրների լուծմանը չեն հասել: Ժամանակահատվածը կարճ էր նախանշված եզրակացության իրագործման և ավելի մեծ արդյունք ակնկալելու համր: Բայց հետագայում՝ վերապատրաստման ժամանակ ստացած իմ գիտելիքների օգտագործմամբ կշարունակեմ աշխատանքներս մշակել , արդիականացնել <<ավելի շատ նոր տեխնոլոգիաներ, մեթոդներ և ՏՀՏ-ի գործիքներ օգտագործեմ>>, ապա ես կհանգեմ այլ եզրակացության

Առաջարկություն

- Ընթերցանությունը օգտագործել որպես մարդու մտավոր զարգացման, առաջընթացի հիմնական նախապայման
- Բազմազան ակտիվ և ինտերակտիվ մեթոդների համադրությամբ խթանել աշակերտների հետաքրքրությունը ընթերցանության նկատմամբ:

Օգտագործված գրականություն և հղումներ

- Տարրական դասարանների չափորոշիչներ, ծրագրեր՝ Կ. Թորոսյան, Յ. Խաչատրյան
- Johnson, D., Johnson, R. (1999). Learning together and alone: cooperative, competitive, and individualistic learning. Boston: Allyn and Bacon
- Մայրենիի մեթոդական ձեռնարկ 2008թ Կ.Թորոսյան, Կ.Զիրուխյան, Կ. Սարգսյան,
- Դասագիրք Կ. Սարգսյան, Ս. Մկրտչյան
  - Cooperative Learning https://en.wikipedia.org/wiki/Cooperative_learning
  - https://hy.wikipedia.org/wiki/%D5%80%D5%A1%D5%B4%D5%A1%D5%A3%D5%B8%D6%80%D5%AE%D5%A1%D5%AF%D6%81%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6_%D5%B8%D6%82%D5%BD%D5%B8%D6%82%D6%81%D5%B8%D6%82%D5%B4
- <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/georgien/16023.pdf>